

REFERAT Klima-, Miljø- og Naturudvalget (2026-2029)

d. 06-01-2026

Mødedato Tirsdag d. 06. januar 2026 kl. 12:00

Mødested M5

Mødedeltagere Lars Mogensen, Stine Isaksen, Steffen Drejer, Jakob Svendsen, Natja
Hedegaard Gram

Indholdsfortegnelse

Valg af formand.....	3
Valg af næstformand.....	4
Forretningsorden for Klima-, Miljø- og Naturudvalget.....	5
Mødeplan for Klima-, Miljø- og Naturudvalget 2026.....	7
Indledende introduktion til Klima-, Miljø- og Naturudvalgets ansvarsområder mv.....	9
Kompetence og delegation fra Klima-, Miljø- og Naturudvalget til Teknik & Miljø.....	10
Omfordeling af midler for projekter omfattet af rådgiverordningen for vedvarende energianlæg.....	12
Ansøgning om fornyet bevilling til bekæmpelse af mårhunde.....	14
Klage over påbud i boringsnært beskyttelsesområde (BNBO) til Klejtrup Vandværk samt status på c.....	16
Klage over undersøgelsespåbud meddelt til KreaVærket ApS.....	19
Endelig vedtagelse af Tillæg nr. 55 til Spildevandsplan 2019 - Viborg Syd (Opland 2D3).....	21
Mødeliste for Klima-, Miljø- og Naturudvalget 2026.....	23
Meddelelser og gensidig orientering, herunder orientering ved formanden dels om afholdte møder r.....	25
Underskriftsark.....	26

Punkt 1: Valg af formand

25/33780

Resume

Udvalget vælger en formand.

Indstilling

Direktøren for Teknik & Miljø indstiller,

1. at Klima-, Miljø- og Naturudvalget vælger formand.

Beslutning i Klima-, Miljø- og Naturudvalget (2026-2029) den 06-01-2026

Klima-, Miljø og Naturudvalget besluttede at vælge Lars Mogensen (I) som formand.

Sagsfremstilling

Historik

Intet.

Inddragelse og høring

Intet.

Beskrivelse

Udvalgene vælger selv formand jf. den kommunale styrelseslov § 22, stk. 1.

Formanden forbereder, indkalder og leder udvalgets møder og drager omsorg for, at dets beslutninger indføres i beslutningsprotokollen.

Valget af formand foretages efter reglerne om flertalsvalg i henhold til § 24, stk. 1 i den kommunale styrelseslov.

Valget ledes af det udvalgsmedlem, der har indkaldt til mødet, jf. forretningsordenens § 1.

Alternativer

Intet.

Tidsperspektiv

Udpegningen gælder for byrådsperioden, medmindre udvalget efterfølgende træffer anden beslutning.

Økonomiske forhold og konsekvenser

Intet.

Juridiske og planmæssige forhold

Intet.

Punkt 2: Valg af næstformand

25/33780

Resume

Udvalget vælger en næstformand.

Indstilling

Direktøren for Teknik & Miljø indstiller,

1. at Klima-, Miljø- og Naturudvalget vælger næstformand.

Beslutning i Klima-, Miljø- og Naturudvalget (2026-2029) den 06-01-2026

Klima-, Miljø og Naturudvalget besluttede at vælge Stine Isaksen (Å) som næstformand.

Sagsfremstilling

Historik

Intet.

Inddragelse og høring

Intet.

Beskrivelse

Af udvalgets forretningsorden § 1 fremgår, at der skal udpeges en næstformand.

Valget sker efter bestemmelsen om flertalsvalg i den kommunale styrelseslov § 24, stk. 1.

Valget ledes af den nyvalgte formand for udvalget.

Alternativer

Intet.

Tidsperspektiv

Udpegningen gælder for byrådsperioden, medmindre udvalget efterfølgende træffer anden beslutning om valg af næstformand.

Økonomiske forhold og konsekvenser

Intet.

Juridiske og planmæssige forhold

Intet.

Punkt 3: Forretningsorden for Klima-, Miljø- og Naturudvalget

25/33796

Resume

I sagen behandles udvalgets forretningsorden.

Indstilling

Direktøren for Teknik & Miljø indstiller,

1. at den nuværende forretningsorden for Klima-, Miljø- og Naturudvalget videreføres uden ændringer.

Beslutning i Klima-, Miljø- og Naturudvalget (2026-2029) den 06-01-2026

Klima-, Miljø- og Naturudvalget besluttede,

1. at den nuværende forretningsorden for Klima-, Miljø- og Naturudvalget videreføres uden ændringer.

Sagsfremstilling

Historik

Intet.

Inddragelse og høring

Intet.

Beskrivelse

Det fremgår af Styrelseslovens § 20, stk. 3, at stående udvalg nedsat af byrådet selv fastlægger sin forretningsorden.

Udvalgets tidligere vedtagne forretningsorden er som udgangspunkt fortsat gældende.

Forretningsordenen indeholder på samme måde som byrådets forretningsorden nærmere regler for:

- Udvalgets mødevirksomhed
- Indkaldelse til møder
- Beslutninger og beslutningsprotokol
- Delegation
- Habilitet

Ændringer i forretningsordenen skal efter forretningsordenens § 14, stk. 2, behandles på 2 ordinære udvalgs møder.

Den nuværende forretningsorden for udvalget fremgår af bilag 1.

Alternativer

Intet.

Tidsperspektiv

Intet.

Økonomiske forhold og konsekvenser

Intet.

Juridiske og planmæssige forhold

Intet.

Bilag

Forretningsorden for Klima-, Miljø- og Naturudvalget 2026-2029

Punkt 4: Mødeplan for Klima-, Miljø- og Naturudvalget 2026

25/33825

Resume

Byrådet vedtog på sit konstituerende møde den 10. december 2025 ([link til sag nr. 84 i byrådet den 10. december 2025](#)) den politiske mødeplan for 2026.

Indstilling

Direktøren for Teknik & Miljø indstiller,

1. at forslag til mødeplan godkendes, for så vidt angår Klima-, Miljø- og Naturudvalgets møder i 2026,
2. at mødernes starttidspunkt kl. 12.00 godkendes, og
3. at udvalget tager stilling til de foreslåede datoer for temamøder.

Beslutning i Klima-, Miljø- og Naturudvalget (2026-2029) den 06-01-2026

Klima-, Miljø- og Naturudvalget besluttede,

1. at Klima-, Miljø- og Naturudvalgets møder i 2026 placeres om torsdagen med start kl. 8.30, og
2. at forvaltningen udarbejder et nyt forslag til mødeplan samt forslag til datoer for temamøder.

Sagsfremstilling

Historik

Intet.

Inddragelse og høring

Intet.

Beskrivelse

Den politiske mødeplan indeholder de ordinære møder i byråd og udvalg. Planen indeholder også en række aktiviteter som plankonference, budgetkonference, seminarer, kommunalpolitisk topmøde, kommunaløkonomisk forum, gruppemøder mv.

Mødeplanen lægger op til, at der ikke afholdes møder i:

- uge 7 og 42 (skolernes vinter- og efterårsferie),
- hele juli og første uge af august
- ugen op til juleaften og mellem jul og nytår.

Det bemærkes, at det er udvalgene selv, der fastsætter deres respektive mødeplaner, men at der nødvendigvis skal ske en samlet koordinering.

I forslag til politisk mødeplan lægges op til, at Klima-, Miljø- og Naturudvalgets ordinære møder begynder kl. 12.00. Det foreslås, at møderne holdes på Viborg Rådhus, Prinsens Alle 5, Viborg.

Af den politiske mødeplan fremgår følgende mødedatoer for Klima-, Miljø- og Naturudvalget i 2026:

Tirsdag den 6. januar

Tirsdag den 3. februar
Tirsdag den 3. marts
Tirsdag den 7. april
Tirsdag den 5. maj
Tirsdag den 2. juni
Tirsdag den 11. august
Tirsdag den 15. september
Tirsdag den 20. oktober
Tirsdag den 24. november

Derudover er reserveret følgende dage til temamøder o.lign. i 2026:

Tirsdag den 20. januar	Kl. 10-13	Fællesintroduktion Teknisk Udvalg, Klima-, Miljø- og Naturudvalget og Teknik & Miljø
------------------------	-----------	--

Mandag den 27. april	Kl. 08-16	Temamøde
----------------------	-----------	----------

Mandag den 31. august	Kl. 08-16	Temamøde
-----------------------	-----------	----------

Øvrige møder

16.-17. april 2026: [TEKNIK & MILJØ 2026](#)

Alternativer

Intet.

Tidsperspektiv

Intet.

Økonomiske forhold og konsekvenser

Intet.

Juridiske og planmæssige forhold

Intet.

Bilag

Udkast til politisk mødeplan 2026

Punkt 5: Indledende introduktion til Klima-, Miljø- og Naturudvalgets ansvarsområder mv.

25/33824

Resume

Der gives på mødet en indledende præsentation af udvalgets ansvarsområder, økonomi mv.

Indstilling

Direktøren for Teknik & Miljø indstiller,

1. at Klima-, Miljø- og Naturudvalget tager præsentationen til efterretning.

Beslutning i Klima-, Miljø- og Naturudvalget (2026-2029) den 06-01-2026

Klima-, Miljø- og Naturudvalget tog præsentationen til efterretning.

Sagsfremstilling

Historik

Intet.

Inddragelse og høring

Intet.

Beskrivelse

Udvalgets ansvarsområder fremgår af styrelsesvedtægten for Viborg Kommune.

Forvaltningen vil på mødet give et oplæg om udvalgets ansvarsområder, den administrative organisation, økonomi og nøgletal, overordnede målsætninger samt udviklingstendenser.

Alternativer

Intet.

Tidsperspektiv

Intet.

Økonomiske forhold og konsekvenser

Intet.

Juridiske og planmæssige forhold

Intet.

Punkt 6: Kompetence og delegation fra Klima-, Miljø- og Naturudvalget til Teknik & Miljø

25/33799

Resume

Sagen vedrører delegation fra udvalg til forvaltning.

Indstilling

Direktøren for Teknik & Miljø indstiller,

1. at gældende generelle bestemmelser om kompetence og delegation tages til efterretning, og
2. at delegationsplan for Klima-, Miljø- og Naturudvalgets område godkendes.

Beslutning i Klima-, Miljø- og Naturudvalget (2026-2029) den 06-01-2026

Klima-, Miljø- og Naturudvalget besluttede,

1. at gældende generelle bestemmelser om kompetence og delegation tages til efterretning, og
2. at delegationsplan for Klima-, Miljø- og Naturudvalgets område godkendes.

Sagsfremstilling

Historik

Intet.

Inddragelse og høring

Intet.

Beskrivelse

Viborg Byråd arbejder ud fra nogle generelle bestemmelser om kompetence og delegation fra byråd til fagudvalg og forvaltning.

Bestemmelser for byrådets adgang til delegation reguleres i lovgivningen, i styrelsesvedtægten samt i budgettet.

Styrelsesvedtægten beskriver udvalgenes afledte kompetence og dens fordeling af opgaveområder på Økonomi- og Erhvervsudvalget samt de stående udvalg.

Budgettet fastsætter bevillingsniveauet på et antal politikområder.

Udvalgene beslutter retningslinjer og principper for udmøntning af politikker og for varetagelse af sagsbehandling på udvalgets område.

Udvalgene forbereder byrådets beslutninger for egne ansvarsområder.

I fortsættelse af ovenstående fremlægges Klima-, Miljø- og Naturudvalgets delegationsplan til godkendelse, jf. bilag 1.

Delegationsreglerne tager afsæt i følgende:

Der skal være så simple delegationsregler som muligt. Dette er søgt realiseret ved, at delegationsreglerne går på tværs af de faglige områder – og altså ikke handler om særlige lovområder eller paragraffer.

Der skal være en stor grad af uddelegation af kompetence. Stor delegation er vigtig af hensyn til en hurtig sagsbehandling.

Alternativer

Intet.

Tidsperspektiv

Intet.

Økonomiske forhold og konsekvenser

Intet.

Juridiske og planmæssige forhold

Intet.

Bilag

Delegationsplan for Klima-, Miljø- og Naturudvalget til Teknik & Miljø (2026-2029)

Punkt 7: Omfordeling af midler for projekter omfattet af rådgiverordningen for vedvarende energianlæg

25/8128

Resume

Der skal tages stilling til, om der kan overføres midler til rådgivning (facilitator) fra planlægningen for Energipark Iglso til Energipark Tjele.

Indstilling

Direktøren for Teknik & Miljø foreslår, at Klima-, Miljø- og Naturudvalget indstiller til byrådet,

1. at der tilføres op til 60.000 kr. fra Energipark Iglso til rådgivning af borgere i forbindelse med planlægningen for Energipark Tjele (Vinge).

Beslutning i Klima-, Miljø- og Naturudvalget (2026-2029) den 06-01-2026

Klima-, Miljø- og Naturudvalget indstiller til byrådet,

1. at der tilføres op til 60.000 kr. fra Energipark Iglso til rådgivning af borgere i forbindelse med planlægningen for Energipark Tjele (Vinge).

Sagsfremstilling

Historik

Byrådet har den 26. februar 2025 besluttet at tilbyde rådgivning til lokalområder ved planlægning for igangsatte vedvarende energianlæg med op til 60.000 kr. pr. projekt ([link til sag nr. 2 i byrådet den 26. februar 2025](#)).

Byrådet besluttede desuden, at facilitatorens rådgivning af lokalsamfund i nærhed til vedvarende energianlæg alene må anvendes til opgaver, der falder inden for kommunens opgaver, herunder vejledningsforpligtelse og sagsforberedende arbejde. Rådgivningen må således ikke omfatte opgaver, som en advokat/ejendomsmægler/landinspektør el.lign. normalt forestår i forbindelse med privatretlig rådgivning.

Det blev besluttet, at rådgivning finansieres med 480.000 kr. af pulje til grøn omstilling.

Økonomi- og Erhvervsudvalget har på sit møde den 10. december 2025 besluttet, at forvaltningen arbejder videre med en ny planproces for Energipark Tjele ([link til sag nr. 5 i Økonomi- og Erhvervsudvalget den 10. december 2025](#)).

Byrådet har den 17. december 2025 besluttet at sende stillingtagen til fortsat planlægning for Energipark Iglso efter idefase tilbage til Klima, Miljø- og Naturudvalget ([link til sag nr. 5 i byrådet den 17. december 2025](#)).

Inddragelse og høring

Intet.

Beskrivelse

Forvaltningen har modtaget ansøgninger og indgået aftaler om at få tilkøbt en rådgiver/facilitator på følgende planprocesser:

- Energipark Tjele – Vinge
- Energipark Rødkærshøj
- Energipark Hammershøj

Der er desuden udbetalt støtte til rådgivning (facilitator) i tilknytning til planlægning for 'Solceller ved Karup'.

Der er på nuværende tidspunkt ikke ansøgt om at få tilkoblet en facilitator til de resterende igangværende planprocesser.

Dermed er der i alt disponeret 240.000 kr. til rådgivning til lokalområder.

I forbindelse med planprocessen for 'Energipark Tjele – Vinge' er der nedsat en dialoggruppe, og planprocessen har vist sig at være særligt kompleks og langvarig. På baggrund af blandt andet indsigelser fra SGAV er det besluttet, at der skal gennemføres en ny planproces, hvilket medfører, at det vil være hensigtsmæssigt, hvis der kan meddeles støtte til yderligere rådgivning af facilitator.

Planprocessen for 'Energipark Tjele – Vinge' har medført, at de 60.000 kr., der oprindeligt var afsat til rådgivning af facilitator i forbindelse med rådgiverordningen, er opbrugt. Samtidig har udvikler BioCirc tilbudt at finansiere rådgivning af facilitator i 'Energipark Iglso' med 250.000 kr.

Forvaltningen vurderer, at det vil være hensigtsmæssigt, hvis der kan tilbydes yderligere rådgivning af borgerne i planprocessen for 'Energipark Tjele – Vinge'.

Forvaltningen foreslår derfor, at der kan omfordeles højst 60.000 kr. fra 'Energipark Iglso' til 'Energipark Tjele – Vinge'. Dette er under forudsætning af, at BioCirc finansierer rådgivningen af facilitator i 'Energipark Iglso' med op til 250.000 kr.

Alternativer

At kommunen ikke tilbyder yderligere rådgivning ved facilitator i planprocessen for 'Energipark Tjele – Vinge'.

Tidsperspektiv

Intet.

Økonomiske forhold og konsekvenser

Der er bevilget 480.000 kr. fra pulje til grøn omstilling til rådgivning/facilitator. Der er heraf disponeret 240.000 kr. En overførsel fra et projekt til et andet vil ikke påføre kommunen yderligere udgifter.

Juridiske og planmæssige forhold

Intet.

Punkt 8: Ansøgning om fornyet bevilling til bekæmpelse af mårhunde

19/37135

Resume

Viborg Jægerråd har i en årrække bekæmpet mårhunde frivilligt i hele Viborg Kommune.

I perioden 2020-2025 har Viborg Kommune ydet tilskud til denne frivillige indsats. Viborg Jægerråd ansøger nu om fortsat økonomisk støtte til indsatsen.

Indstilling

Direktøren for Teknik & Miljø indstiller til Klima-, Miljø- og Naturudvalget,

1. at udvalget tager stilling til, om Viborg Jægerråds ansøgning skal imødekommes.

Beslutning i Klima-, Miljø- og Naturudvalget (2026-2029) den 06-01-2026

Klima-, Miljø- og Naturudvalget besluttede,

1. at ansøgningen fra Viborg Jægerråd imødekommes.

Sagsfremstilling

Historik

Klima- og Miljøudvalget besluttede den 30. januar 2020 at imødekomme jægerens ansøgning om et tilskud på 50.000 kr. til opstart af bekæmpelse af mårhund ([link til sag nr. 5 i Klima- og Miljøudvalget den 30. januar 2020](#)).

Klima- og Miljøudvalget besluttede den 25. marts 2021 at støtte reguleringen af mårhund med 15.000 kr. årligt i 5 år (perioden 2021-2025) ([link til sag nr. 6 i Klima- og Miljøudvalget den 25. marts 2021](#)).

Klima- og Miljøudvalget besluttede den 23. januar 2024 at ekstra støtte fra Miljøstyrelsen til regulering af mårhund i 2024-2025 på i alt 34.285 kr. skulle gives oveni det kommunale tilskud ([link til sag nr. 6 i Klima- og Miljøudvalget den 23. januar 2024](#)).

Inddragelse og høring

Viborg Jægerråd ved mårhundekoordinator Lars Henrik Pedersen holdt oplæg for [Det Grønne Råd på mødet 11. maj 2023](#) (punkt 8). Der blev på mødet generelt udtrykt opbakning til indsatsen.

Beskrivelse

Mårhunden er en invasiv art og en trussel for det hjemmehørende dyreliv. Den har en betydelig udbredelse i Midt- og Vestjylland. Særligt i vigtige fuglebeskyttelsesområder omkring fjordene og søer er mårhunden meget udbredt og udgør en væsentlig trussel for det fugleliv, som mange steder er en del af udpegningsgrundlaget.

Viborg Jægerråd har orienteret forvaltningen om, at de økonomiske tilskud fra Viborg Kommune og Miljøstyrelsen har bidraget væsentligt til, at de frivillige har bedre muligheder for at holde bestanden af mårhunde nede.

Viborg Jægerråd søger derfor om en ny periode med et årligt tilskud på 16.800 kr. samt en engangsbevilling på 20.000 til indkøb af container til opbevaring af lokkemad. Ansøgningen med beskrivelse af indsatsen er i bilag 1.

Forvaltningens bemærkninger

Forvaltningen anbefaler, at jægerens ansøgning imødekommes.

Alternativer

Intet.

Tidsperspektiv

Intet.

Økonomiske forhold og konsekvenser

Det årlige tilskud i 2021-2025 på 15.000 kr. har været afholdt over driften i Natur og Vand.

Hvis denne ansøgning imødekommes, forventes beløbene ligeledes at blive afholdt via driften.

Juridiske og planmæssige forhold

Intet.

Bilag

Ansøgning om støtte til regulering af mårhund 2026-2029

Punkt 9: Klage over påbud i boringsnært beskyttelsesområde (BNBO) til Klejtrup Vandværk samt status på den samlede beskyttelsesindsats

20/43546

Resume

Viborg Kommune har den 13. oktober 2025 meddelt Jensens Griseproduktion Aps påbud om pesticidfri drift inkl. erstatningsfastsættelser for arealer, der falder sammen med Klejtrup Vandværks boringsnære beskyttelsesområde (BNBO) samt omkringliggende arealer, der anses for varigt påvirkede eller forringede.

Lodsejer har efterfølgende påklaget selve afgørelsen til behandling i Miljø- og Fødevareklagenævnet og indsendt klage over erstatningsbeløbet til Viborg Kommune.

Klima- Miljø- og Naturudvalget skal tage stilling til, om sagen skal genoptages, eller om afgørelsen og erstatningsfastsættelsen skal fastholdes.

Indstilling

Direktøren for Teknik & Miljø indstiller til Klima, Miljø og Naturudvalget,

1. at afgørelsen og erstatningsfastsættelsen fastholdes og videresendes til henholdsvis Miljø- og Fødevareklagenævnet og Taksationskommissionen med bemærkning om, at Viborg Kommune ikke finder grundlag for at genoptage sagsbehandlingen, da klagen ikke bidrager med afgørende nyt.

2. at status for beskyttelse af sårbare BNBO'er tages til efterretning.

Beslutning i Klima-, Miljø- og Naturudvalget (2026-2029) den 06-01-2026

Klima, Miljø og Naturudvalget besluttede,

1. at afgørelsen og erstatningsfastsættelsen fastholdes og videresendes til henholdsvis Miljø- og Fødevareklagenævnet og Taksationskommissionen med bemærkning om, at Viborg Kommune ikke finder grundlag for at genoptage sagsbehandlingen, da klagen ikke bidrager med afgørende nyt.

2. at status for beskyttelse af sårbare BNBO'er tages til efterretning.

Sagsfremstilling

Historik

I juli 2024 trådte to bekendtgørelser om beskyttelse af BNBO (boringsnære beskyttelsesområder) gennem pesticidfri arealanvendelse i kraft. Lovgivningen gav kommunerne handlepligt, således at der skulle meddeles påbud om pesticidfri drift, hvis der ikke inden den 1. januar 2025 var indgået en frivillig aftale mellem vandforsyningen og de berørte lodsejere. Fristen for kommunal regulering var den 1. marts 2025.

I Viborg Kommune er der i alt 90 BNBO'er – heraf er 25 vurderet sårbare ift. erhvervs-mæssig anvendelse af pesticider. Sårbarhedsvurderingen er baseret på risiko for uheld, geologisk beskyttelse og betydning ift. kommunens fremtidige vandforsyningsstruktur jf. nyeste vejledning om BNBO. Klima og Miljøudvalget godkendte risikovurdering af indsatsbehov i BNBO i januar 2025 ([link til sag nr. 10 i Klima- og Miljøudvalget 28. januar 2025](#)).

Beskyttelsesindsatsen i BNBO (frivillige aftaler eller påbud) i Viborg Kommune var inden fristen den 1. marts 2025 gennemført i 24 sårbare BNBO'er (96%). Det sidste BNBO (4%) ved Klejtrup Vandværk blev først kategoriseret som sårbart i forbindelse med Klima- og Miljøudvalgets møde den 28. januar 2025. Parterne skulle herefter have 6 måneder til at indgå en frivillig aftale, inden kommunen kunne meddele påbud. Klima- og Miljøudvalget blev orienteret om status på beskyttelsesindsatsen i juni 2025 ([link til sag nr. 5 i Klima- og Miljøudvalget den 3. juni 2025](#)).

Inddragelse og høring

For at sikre at sagen er fuldt oplyst, er Jensens Griseproduktion ApS og Klejtrup Vandværk blevet partshørt og varslet om afgørelsen.

Beskrivelse

Viborg Kommune meddelte den 5. september 2025 varsel om påbud mod erhvervsmæssig anvendelse af pesticider til Jensens Griseproduktion Aps i området indenfor BNBO til Klejtrup Vandværk. Lodsejer og vandværk kunne ikke lykkes med at indgå en frivillig aftale indenfor tidsfristen.

I forbindelse med det varslede påbud modtog forvaltningen den 25. september 2025 høringsvar fra lodsejer fremsendt via advokatfirmaet Sønderby Legal, der påpeger:

- at det vurderes, at der ikke er hjemmel i miljøbeskyttelseslovens § 24a hhv. miljøbeskyttelseslovens § 24 til at meddele påbuddene.
- at Viborg Kommunes risikovurdering af BNBO ikke er fyldestgørende.
- at den tilbudte erstatning i forbindelse med påbuddene på ingen vis yder klienten fuld erstatning.
- at hvis kommunen udsteder de varslede påbud, på trods af nærværende bemærkninger, anmodes kommunen om at rykke ikrafttrædelsestidspunktet til den 1. oktober 2026, da klienten ikke kan være sikker på at være færdig med at høste og ukrudtsbekæmpe pr. 1. september 2026.

Forvaltningen vurderede, at de indsendte bemærkninger ikke gav anledning til ændringer i det varslede påbud, dog ændres tidspunktet for, hvornår påbuddet træder i kraft til den 1. oktober 2026.

På baggrund af ovennævnte meddelte forvaltningen den 13. oktober 2025 det endelige påbud mod erhvervsmæssig anvendelse af pesticider i BNBO til Klejtrup Vandværk.

Advokatfirmaet Sønderby Legal har på vegne af Jensens Griseproduktion den 13. oktober 2025 indsendt en klage over påbuddet til Miljø- og Fødevarerklagenævnet samt en klage til kommunen over selve erstatningsstørrelsen. Klager over erstatningsstørrelse skal behandles af taksationskommissionen.

Klagepunkterne er identiske med de fremsendte bemærkninger til det varslede påbud. Det fremføres blandt andet, at Viborg Kommunes risikovurdering ikke er fyldestgørende, hvorfor klager har fået en miljørådgiver til at udarbejde en analyse af geologien og vandkvaliteten ved vandboringer i området omkring indvindingsboringerne til Klejtrup Vandværk. Her fremhæves det, at der alene i 2 ud af 21 boringer i en radius af 2 km fra de boringer, varslingen vedrører, er fundet stoffer, der anvendes i det moderne landbrug. I andre boringer i området er der fundet kemiske forbindelser fra andre plantebeskyttelsesmidler/pesticider. Fælles for de sidstnævnte stoffer er imidlertid, at de ikke anvendes i det moderne landbrug og derfor ikke har gennemgået den godkendelsesproces som de plantebeskyttelsesmidler, der anvendes i dag.

Forvaltningens bemærkninger til klagen

Overordnet set anses boringerne ved Klejtrup Vandværk for at være nogenlunde godt beskyttet af et tykt lerlag. Geologien er dog ofte kompleks med store variationer over korte afstande, og der er ikke detaljeret viden om geologien. Der findes i området flere sprækkedannelser i moræneler og kalk, som kan fremme hurtig transport af forurenende stoffer mod drikkevandsmagasinet.

Forvaltningen vurderer, at fund af pesticider i boringer i nærområdet til kildepladsen for Klejtrup Vandværk bekræfter, at magasinet er sårbart. Miljøfremmede stoffer fra moderne og tidligere tiders landbrugsdrift har nået grundvandsmagasinet, hvorfor der er behov for fremtidig beskyttelse også set i lyset af, at Klejtrup Vandværk er et af Viborg Kommunes største vandværker med en årlig grundvandsindvinding på 190.000 m³. Vandværket spiller således en væsentlig rolle ift. den fremtidige vandforsyningsstruktur jf. Klima- og Miljøudvalgets godkendelse af risikovurdering af BNBO den 28. januar 2025.

Kommunen har fulgt gældende lovgivning og vejledninger i processen vedrørende beskyttelse af sårbare BNBO'er, hvorfor påbuddene vurderes at være hjemlet korrekt i miljøbeskyttelseslovens §§ 24 og 24a.

Status for hele beskyttelsesindsatsen i BNBO i Viborg Kommune

Beskyttelsesindsatsen i BNBO (frivillige aftaler eller påbud) i Viborg Kommune er med meddelelse af påbud om pesticidfri drift i BNBO ved Klejtrup Vandværk gennemført i alle 25 sårbare BNBO'er (100 %).

Forvaltningen har siden 1. januar 2025 meddelt 14 påbud inklusiv erstatningsfastsættelser til lodsejere i sårbare BNBO'er. Heraf er 6 påklaget ift. det fastsatte erstatningsbeløb, og 2 af påbuddene er desuden påklaget til Miljø- og Fødevareklagenævnet. Taksationskommissionen har afgjort 5 erstatningssager, hvoraf 2 er indbragt for Overtaksationskommissionen.

Hvis påbuddet ved Klejtrup Vandværk videresendes til klagenævn og taksation, afventer Viborg Kommune således

- 2 afgørelser fra Miljø- og Fødevareklagenævnet
- 1 afgørelse fra Taksationskommissionen
- 2 afgørelser fra Overtaksationskommissionen

Klager over påbud og erstatninger har ikke opsættende virkning. Det betyder, at påbud og aftaler senest skal efterkommes, og erstatninger skal udbetales, når den eksisterende markplan er afviklet. Forvaltningen er pt. i gang med at følge op på de meddelte påbud og udbetaling af erstatninger.

Status over beskyttelsesindsatsen på landsplan kan følges på Miljøstyrelsens hjemmeside [Status BNBO - Miljøstyrelsen](#).

Alternativer

Intet.

Tidsperspektiv

Det meddelte påbud er gældende fra den 1. oktober 2026.

Økonomiske forhold og konsekvenser

Intet.

Juridiske og planmæssige forhold

Intet.

Punkt 10: Klage over undersøgelsespåbud meddelt til KreaVærket ApS

24/12773

Resume

Viborg Kommune har påbudt KreaVærket ApS, Farvervej 39, Viborg, at undersøge lugtgener fra virksomhedens drift, da nabovirksomheden (Fitness8800) gentagne gange har klaget over lugtgener.

Der er foretaget en række tilsyn, og der er i den forbindelse konstateret lugtgener af varierende styrke, som vurderes at stamme fra virksomhedens laserskæremaskiner. På baggrund heraf er der udstedt undersøgelsespåbud. KreaVærket ApS har klaget over påbuddet.

Klima-, Miljø- og Naturudvalget skal beslutte, om sagen skal genoptages eller afgørelsen fastholdes.

Indstilling

Direktøren for Teknik & Miljø indstiller til Klima-, Miljø- og Naturudvalget,

1. at klagen videregives til Miljø- og Fødevarerklagenævnet med bemærkning om, at Viborg Kommune ikke finder grundlag for at genoptage sagen, da klagen ikke indeholder væsentligt nyt.

Beslutning i Klima-, Miljø- og Naturudvalget (2026-2029) den 06-01-2026

Klima-, Miljø- og Naturudvalget besluttede,

1. at klagen videregives til Miljø- og Fødevarerklagenævnet med bemærkning om, at Viborg Kommune ikke finder grundlag for at genoptage sagen, da klagen ikke indeholder væsentligt nyt.

Sagsfremstilling

Historik

Intet.

Inddragelse og høring

KreaVærket ApS og klager er partshørt og varslet om afgørelsen.

Derudover har der været løbende dialog med parterne i forbindelse med klager og tilsyn.

Beskrivelse

KreaVærket ApS og Fitness8800 har i løbet af 2024 været i dialog om lugtgener fra KreaVærket ApS. I den forbindelse ændrede KreaVærket ApS afkastene fra laserskæremaskinerne og førte dem over taget.

Fra februar til juni 2025 har Fitness8800 indgivet flere klager til kommunen, og der er derfor gennemført en række tilsyn. I forbindelse med tilsynene er der konstateret lugt, som vurderes at stamme fra virksomhedens afkast fra deres laserskæremaskiner. Det er derudover konstateret, at virksomheden udsuger 1.080 m³ luft i timen fra hver af de fire maskiner for at fjerne røg og støv, som frigives under skæreprcessen. Der skæres blandt andet i akryl, som under opvarmning kan afgive kemiske dampe og affaldsstoffer. Laserskæremaskinerne anvendes i løbet af hele arbejdsdagen.

KreaVærket ApS har tidligere tilkendegivet, at der kan monteres filtre på maskinerne, men at det vurderes at være en unødigt udgift.

Med baggrund i de lugtgener, som miljøtilsynet har registreret i omgivelserne omkring KreaVærket ApS, vurderer forvaltningen, at der er behov for en nærmere undersøgelse af problemet. Virksomheders luftemissioner kan ved beregning undersøges i forhold til Miljøstyrelsens vejledende grænseværdier. Der er grænseværdier for specifikke stoffer både i selve afkastet og i omgivelserne samt grænseværdier for lugtpåvirkninger.

Efter påbuddet er meddelt

KreaVærket ApS har oplyst, at der vil blive etableret filtre på afkastene i slutningen af januar.

Kommunen har præciseret, at påbuddet primært har til formål at undersøge omfanget af lugtgener og dermed, om der er grundlag for at meddele krav om luftrensning.

Hvis virksomheden vælger at etablere filtre, kan dokumentation for filtrenes effektivitet indsendes til Viborg Kommune, hvorefter der foretages en vurdering af, om påbuddet kan bortfalde uden en forudgående teoretisk undersøgelse.

Kreaværket ApS indsender en klage over undersøgelsespåbuddet. Det påpeges, at der ikke er dokumentation for vedvarende eller væsentlige lugtgener, og at der er begået myndighedsfejl i processen. Klagen er indgivet efter klagefristens udløb.

Forvaltningen vurderer, at klagen ikke giver anledning til at genoptage sagen. Påbuddet er meddelt netop, fordi miljøtilsynet har konstateret lugt fra virksomhedens afkast, og det derfor skal undersøges, om der er behov for luftrensning i afkast fra laserskæremaskinerne. Forvaltningslovens regler vurderes desuden overholdt. Det er Miljø- og Fødevareklagenævnet, der afgør, om klagen skal behandles, selvom klagefristen er overskredet.

Forvaltningen modtager fortsat klager over lugtgener fra KreaVærket ApS.

Alternativer

Intet.

Tidsperspektiv

Intet.

Økonomiske forhold og konsekvenser

Intet.

Juridiske og planmæssige forhold

Intet.

Punkt 11: Endelig vedtagelse af Tillæg nr. 55 til Spildevandsplan 2019 - Viborg Syd (Opland 2D3)

24/9376

Resume

Klima-, Miljø- og Naturudvalget skal behandle endeligt forslag til Tillæg nr. 55 til Spildevandsplan 2019 - Viborg Syd (Opland 2D3).

Tillægget danner grundlag for udtræden af kloakfællesskabet med hensyn til tag- og overfladevand (regnvand).

Indstilling

Direktøren for Teknik & Miljø foreslår, at Klima-, Miljø- og Naturudvalget indstiller til byrådet,

1. at Tillæg nr. 55 til Spildevandsplan 2019 - Viborg Syd (Opland 2D3) godkendes som forelagt.

Beslutning i Klima-, Miljø- og Naturudvalget (2026-2029) den 06-01-2026

Klima-, Miljø- og Naturudvalget indstiller til byrådet,

1. at Tillæg nr. 55 til Spildevandsplan 2019 - Viborg Syd (Opland 2D3) godkendes som forelagt.

Sagsfremstilling

Historik

Intet.

Inddragelse og høring

Planforslaget har været i offentlig høring fra den 23. september 2025 til den 18. november 2025. Der er ikke modtaget høringssvar i høringsperioden.

Beskrivelse

Med Tillæg nr. 55 til Spildevandsplan 2019 skabes der mulighed for, at et område i Viborg Sydby (Hindbærvej, Liseborgvej, Blåbærvej, Bregnevej, Finderupvej, Koldingvej og Tranebærvej) kan udtræde af kloakfællesskabet med hensyn til tag- og overfladevand (regnvand). Planlægningen er igangsat, da kloakledningerne i området giver begyndende driftsmæssige problemer på grund af ledningernes alder (fra 1963). Derudover er det fastsatte servicekrav for kloakker ikke opfyldt, hvis der gennemføres en renovering af det eksisterende kloaksystem.

Energi Viborg har foretaget en række geotekniske borer og hydrauliske beregninger, som viser, at området er velegnet til nedsivning af tag- og overfladevand. For at opfylde serviceniveauet for renoverede kloakker efter renovation af de eksisterende ledninger skal 50 % af ejendommene i området udtræde af kloakfællesskabet med hensyn til tag- og overfladevand (regnvand).

Muligheden for at udtræde af kloakfællesskabet med hensyn til tag- og overfladevand er frivillig, men forudsætter, at der kan opnås nedsivningstilladelse. Vejvand fra området afledes fortsat til kloak.

I forbindelse med arbejdet med kloakfornyelse er det blevet klart, at en række ejendomme ikke er korrekt registreret i spildevandsplanen. Nogle ejendomme vil med dette tillæg ændre status fra separatkloak til spildevandskloak og andre fra separatkloak til fælleskloak, således at spildevandsplanen er i overensstemmelse med de faktiske forhold.

Oversigtskort over planområdet fremgår af bilag 1.

Tillægget med tilhørende kortbilag er udarbejdet i kommunens digitale planportal og kan hentes via følgende link: [Tillæg nr. 55 til Spildevandsplan 2019 - Viborg Syd \(Opland 2D3\)](#). Tillæggets tekstdel fremgår desuden af bilag 2.

Vurdering

Forvaltningen vurderer, at planforslaget er i overensstemmelse med spildevandsplanens retningslinjer og målsætninger om central håndtering af spildevand og decentral håndtering af regnvand.

Miljøvurdering

Forvaltningen har gennemført en screening af planforslaget for, om der skal udarbejdes en miljøvurdering efter love om miljøvurdering af planer og programmer. Screeningen konkluderer, at der ikke er væsentlige negative indvirkninger på miljøet forbundet med gennemførelse af planforslaget, og at der derfor ikke skal udarbejdes en miljøvurdering. Screening er vedlagt planforslaget i den digitale planportal.

Afgørelsen om ikke at gennemføre miljøvurdering er offentliggjort i forbindelse med høringen af planforslaget. Der kan klages over screeningsafgørelse til Miljø- og Fødevareklagenævnet, for så vidt angår retlige spørgsmål. Der er ikke modtaget klager over afgørelsen.

Alternativer

Intet.

Tidsperspektiv

Reparation af kloakanlægget forventes gennemført i 2028. Der vil være mulighed for at udtræde af kloakfællesskab i 2026 og 2027.

Økonomiske forhold og konsekvenser

Udgifter til etablering, omlægning, drift og vedligehold af interne kloakanlæg afholdes af grundejer.

For de planlagte områder er Energi Viborg Vand A/S indstillet på at tilbagebetale tilslutningsbidraget svarende til andelen for tag- og overfladevand, som udgør 40 % af det samlede tilslutningsbidrag.

Udgifter til at renovere kloakken i vejareal afholdes af Energi Viborg Vand A/S.

Juridiske og planmæssige forhold

Intet.

Bilag

Tillæg nr. 55 til spildevandsplanen - Oversigtskort

Tillæg nr. 55 til spildevandsplanen - Tillægstekst

Punkt 12: Mødeliste for Klima-, Miljø- og Naturudvalget 2026

25/29928

Resume

I henhold til de af byrådet vedtagne retningslinjer for de grundlæggende vederlag og andre godtgørelser til medlemmer af Viborg Byråd - herunder reglerne for tabt arbejdsfortjeneste – skal byrådet og udvalgene godkende aktiviteter, inden disse kan danne grundlag for udbetalinger. En opdateret mødeliste bliver derfor forelagt udvalget på alle møder.

Indstilling

Direktøren for Teknik & Miljø foreslår,

1. at Klima-, Miljø- og Naturudvalget tager stilling til mødeliste 2026.

Beslutning i Klima-, Miljø- og Naturudvalget (2026-2029) den 06-01-2026

Klima-, Miljø- og Naturudvalget besluttede at udsætte sagen til der foreligger en ajourført mødeliste.

Sagsfremstilling

Historik

Byrådet vedtog på sit møde den 17. december 2014 ([link til sag nr. 6 i byrådet den 17. december 2014](#)) et samlet sæt retningslinjer for de grundlæggende vederlag og andre godtgørelser til medlemmer af Viborg Byråd, herunder reglerne for tabt arbejdsfortjeneste.

Inddragelse og høring

Intet.

Beskrivelse

Mødelisten (bilag 1) fungerer som en kombination af et overblik over medlemmernes mødeaktiviteter og et styringsværktøj i forhold til protokollerede beslutninger omkring konkrete aktiviteter i forhold til tabt arbejdsfortjeneste (litra f).

Hvis Klima-, Miljø- og Naturudvalget godkender den reviderede mødeliste, godkendes dermed også eventuelle aktiviteter i forhold til udbetaling af tabt arbejdsfortjeneste efter litra f.

Alternativer

Intet.

Tidsperspektiv

Intet.

Økonomiske forhold og konsekvenser

Intet.

Juridiske og planmæssige forhold

For konkrete aktiviteter, der hører hjemme under Styrelseslovens § 16, stk. 1, litra f (Andre hverv efter anmodning fra byrådet eller dets udvalg) forudsætter retningslinjerne, at der tilvejebringes en protokolleret beslutning fra enten byråd eller udvalg som betingelse for, at der lovligt kan udbetales erstatning for tabt arbejdsfortjeneste.

Bilag

Mødeliste for Klima-, Miljø- og Naturudvalget 2026

Punkt 13: Meddelelser og gensidig orientering, herunder orientering ved formanden dels om afholdte møder m.m. siden sidste udvalgmøde, dels om planlagte møder

25/33964

Resume

Intet.

Indstilling

Direktøren for Teknik & Miljø indstiller,

1. at udvalget tager orienteringen og meddelelserne til efterretning.

Beslutning i Klima-, Miljø- og Naturudvalget (2026-2029) den 06-01-2026

Klima-, Miljø- og Naturudvalget tog meddelelserne og orienteringerne til efterretning.

Sagsfremstilling

Orientering fra formanden, Lars Mogensen (I)

Orientering om dialog med Biocirc om biogas ved Energipark Tjele

Orientering fra udvalget

Stine Isaksen (Å)

-

Jakob Svendsen (Æ)

-

Natja Hedegaard Gram (A)

-

Steffen Drejer (C)

- Spørgsmål til status på Tange sø

Orientering fra direktøren

Punkt 14: Underskriftsark

25/34048

Sagsfremstilling

Udvalget skal godkende beslutningsprotokollen.

For at godkende beslutningsprotokollen skal hvert medlem underskrive elektronisk i Prepare ved at trykke på ”Godkend”.